

LEGAL UPDATE

Definitief oordeel van de Hoge Raad in de Heiploeg-zaak

Datum: 16 oktober 2023

De pre-pack praktijk heeft de wetgeving, rechtspraak en literatuur de afgelopen jaren druk beziggehouden. De vraag werd gesteld of bij een doorstart in faillissement het personeel van de gefailleerde van rechtswege overgaat op de doorstartende partij, wanneer de doorstart middels een pre-pack is voorbereid. In faillissement geldt normaliter de arbeidsrechtelijke regelgeving omtrent overgang van onderneming niet. Daardoor gaat het personeel niet automatisch over naar de doorstartende partij. De vraag rees echter of die faillissementsuitzondering ook geldt voor de Nederlandse pre-pack praktijk, waarbij de doorstart al voor het faillissement tot in detail is voorbereid.

Deze vraag rees naar aanleiding van het faillissement van garnalenverwerker Heiploeg in 2014, dat is uitgesproken na een pre-pack. Naar aanleiding daarvan heeft de Hoge Raad in 2020 prejudiciële vragen aan het Europese Hof van Justitie gesteld. De prejudiciële vragen kwamen hoofdzakelijk neer op de vraag of de arbeidsrechtelijke bescherming waarvan bij overgang van onderneming sprake is, ook geldt wanneer sprake is van een doorstart uit een faillissement en die doorstart al voor de faillietverklaring door middel van een pre-pack is voorbereid.

Deze prejudiciële vragen van de Hoge Raad werden door het Europese Hof van Justitie op 28 april 2022 in een belangrijk [arrest](#) beantwoord. In de prejudiciële procedure overwoog het Europese Hof van Justitie kortgezegd dat de arbeidsrechtelijke bescherming waarvan bij overgang van onderneming sprake is, ook geldt bij een pre-pack. Het Europese Hof van Justitie overwoog echter ook dat de arbeidsrechtelijke bescherming waarvan bij overgang van onderneming sprake is, kan worden uitgesloten in de Nederlandse pre-pack praktijk, mits de pre-pack in een wettelijke regeling wordt vastgelegd. De faillissementsuitzondering zou dus (nu een wettelijke basis nog ontbreekt) niet van toepassing zijn in de Nederlandse pre-pack praktijk.

Na beantwoording van de prejudiciële vragen door het Europese Hof van Justitie, volgde op vrijdag 6 oktober 2023 dan eindelijk het definitieve oordeel van de Hoge Raad in de Heiploeg-zaak ([ECLI:NL:HR:2023:1372](#)). De Hoge Raad oordeelde niet geheel onverwacht dat de faillissementsuitzondering niet geldt voor de doorstart (van Heiploeg) omdat daarvoor de wettelijke basis ontbreekt. Met andere woorden: bij de doorstart zijn alle medewerkers van rechtswege overgegaan, met behoud van de bestaande arbeidsvoorwaarden.

Om een beroep te kunnen doen op de faillissementsuitzondering bij een pre-pack, is dus een wettelijke regeling noodzakelijk. Er ligt nog een wetsvoorstel hierover op de plank: de WCO I, maar daarnaast is nu de WOVOF in behandeling. Verder wordt er op Europees niveau gewerkt aan een harmonisatierichtlijn op het gebied van het insolventierecht, waarin de pre-pack een van de onderwerpen is waarop harmonisatie wordt beoogd. Het is te hopen dat de Nederlandse pre-pack praktijk via een van deze wegen spoedig nieuw leven in wordt geblazen.

Dit is een Legal Update van Noa Gamliël.

Voor meer informatie:

Noa Gamliël
+31 30 25 95
noagamliel@vbk.nl